

Сумний кипарис

Легендарний детектив, запутані справи, небезпечні злочинці

Елінор та Родді планували весілля. Вони були сповнені надій на щасливе подружнє життя. До того ж Елінор була єдиною спадкоємицею багатії титки Лорі, яка тяжко хворіла. Та все перекреслив лист від аноніма, що підписався «Доброзичливцем». Він натякнув Елінор, що титчина вихованка Мері Джеррард може зазіхнути на спадок. За кілька днів титку Лорі знаходять мертвою. А незабаром смерть наздоганяє і молоду Мері. Докази вказують на єдину спадкоємницю, що залишилася живою, — Елінор. Ба більше — дівчина раптом сама зізнається у злочині. Але легендарний детектив Еркуль Пуаро підозрює, що все не так очевидно. Він уже знає: до цієї химерної історії причетний ще дехто...

Agatha Christie

АГАТА КРИСТІ

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

СУМНИЙ
КИПАРИС

КСД

Agatha Christie[®]

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

AGATHA CHRISTIE

SAD
CYPRESS

A Novel

HARPER

АГАТА КРІСТІ

СУМНИЙ
КИПАРИС

Роман

ХАРКІВ
2023 КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0034-1 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Christie A. Sad Cypress : A Novel / Agatha Christie. — London : HarperCollins, 2015. — 288 p.

Переклад з англійської *Анни Нікіфорової-Вакалюк*

Дизайнер обкладинки *Євген Вдовиченко*

Крісті А.

К82 Сумний кипарис : роман / Агата Крісті ; пер. з англ. А. Нікіфорової-Вакалюк. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 304 с.

ISBN 978-617-12-9936-8

ISBN 978-0-00-812957-6 (англ.)

Еліно́р та Родді планували весілля. Вони були сповнені надій на щасливе подружнє життя. До того ж Еліно́р була єдиною спадкоємицею багатії тїтки Лори, яка тяжко хворїла. Та все перекреслив лист від аноніма, що підписався «Доброзичливцем». Він натякнув Еліно́р, що тїтчина вихованка Мері Джеррард може зазіхнути на спадок. За кілька днів тїтку Лору знаходять мертвою. А незабаром смерть наздоганяє і молоду Мері. Докази вказують на єдину спадкоємицю, що залишилася живою, — Еліно́р. Ба більше — дївчина раптом сама зізнається у злочині. Але легендарний детектив Еркюль Пуаро підозрює, що все не так очевидно. Він уже знає: до цієї химерної історії причетний ще дехто...

УДК 821.111

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Sad Cypress © 1940 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Translation entitled «Сумний кипарис» © 2023 Agatha Christie Limited. All rights reserved

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2023

Пітеру та Пеггі Мак-Лаудам

Смерте, смерте, скоріш прибувай!
Кипариси отінять могилу.
Ти, дихання, скоріш вилітай!
Це ж кохана рука мене вбила.
Оповийте зеленим плющем
Саван білий.
Всі чуття, що палали вогнем,
Відлетіли¹.

¹ Вільям Шекспір, «Дванадцята ніч, або Як собі хочете» (переклад Максима Рильського). —
Тут і далі прим. пер.

Пролог

— Еліно́р Кетрі́н Карла́йл, вас обвинувачено в убивстві Мері Джеррард, скоєному 27 липня цього року. Чи визнаєте ви себе винною?

Еліно́р Карла́йл струнко стояла з гордо піднятою головою. Її обличчя було витончене й виразне — бездонні сині очі, тонкі лінії брів і чорне волосся.

Запала тиша... досить тривала тиша.

Сер Едві́н Балме́р, адвокат, із жахом подумав:

«Господи, вона от-от визнає себе винною... Вона втратила витримку».

Еліно́р Карла́йл розтулила уста:

— Я не винна, — промовила вона.

Адвокат подався назад і витер чоло хустинкою, усвідомлюючи небезпеку, якої заледве вдалось уникнути.

Сер Семюе́ль Аттене́рбі, обвинувач, стоячи викладав суть справи:

— Ваша світлосте, джентльмени присяжні, з вашого дозволу доповідаю, що 27 липня, о пів на четверту по обіді, в маєтку Гантербері, Мейденсфорд, померла міс Мері Джеррард...

Його врочистий милозвучний голос заколисував Еліно́р майже до непритомності. З простої лаконічної розповіді в її свідомість проникали тільки окремі випадкові фрази:

— ...Справа надзвичайно проста... обов'язок обвинувачення... довести мотив і наявність нагоди... Як бачите, ніхто, крім обвинуваченої, не мав мотиву вбити цю сердешну дівчину — Мері Джеррард... Юнку приємної вдачі, яка подобалась усім і не мала, можна сказати, жодного ворога...

Мері, Мері Джеррард! Тепер усе здавалося таким далеким і нереальним...

— ...Звернути особливу увагу на такі питання:

1. Які можливості та засоби мала обвинувачена для отруєння жертви?

2. Який у неї був мотив?

Мій обов'язок — викликати свідків, які допоможуть вам дійти правильних висновків... Щодо отруєння Мері Джеррард —

я постараюся довести вам, що ніхто, крім обвинуваченої, не мав змоги скоїти цей злочин...

Еліно́р здавалося, наче її оповила густа мла, крізь яку до неї долинали окремі слова.

— ...Сендвічі... Рибний паштет... Порожній дім...

Слова пронизували густе плетиво думок Еліно́р, немов шпильки важку глуху запону...

Судова зала. Обличчя. Нескінченні ряди облич! Найпомітніше поміж них — обличчя з великими чорними вусами та пронизливими очима. Еркюль Пуаро, трохи схиливши голову набік, замислено дивився на неї.

Вона подумала: «Він намагається збагнути, чому я це зробила... Намагається проникнути в мою свідомість, щоб з'ясувати, що я думала, що відчувала...»

Що відчувала?.. Короткочасне потьмарення... легкий шок... Обличчя Родді — миле рідне обличчя — довгастий ніс, ніжні вуста... Родді! Завжди Родді — завжди, скільки себе пам'ятає, ще з тих часів у Гантербері, серед кущів малини, і нагорі, поміж кролячих нір, і внизу, біля струмка. Родді... Родді... Родді...

Інші обличчя! Медсестра О'Браєн — ледь розтулені вуста, веснянкувате молоде лице випнуте вперед. Медсестра Гопкінс має самовдоволений вигляд — самовдоволений і невблаганний. Обличчя Пітера Лорда — таке ласкаве, таке мудре, таке... таке втішне! Але зараз воно — як би це сказати — розгублене? Так — розгублене! Хвилюється... страшенно хвилюється! А їй, головній дійовій особі, однаковісінько!

Вона, цілком спокійна й байдужа, на лаві підсудних, обвинувачена в убивстві. Вона в суді.

Щось усередині заворушилось; запона мли, що огортала її свідомість, тоншала, аж обернулась у примару. *У суді!.. Люди...*

Люди... нахилені вперед, напіврозтулені роти, допитливі очі, що витріщаються на неї, Еліно́р, з жаскою мерзенною втіхою... з жорстокою насолодою неквапно смакують слова високого чоловіка з орлиним носом.

— Факти в цій справі цілком зрозумілі й незаперечні. Я стисло викладу їх вам. Із самого початку...

Еліно́р подумала:

«Початок... Початок? День, коли прийшов той злощасний анонімний лист! Тоді все й почалося...»

Розділ 1

Анонімний лист!

Еліно́р Карлайл стояла, дивлячись на розгорнутий у руці лист. Досі вона не мала справи з такими речами. Він викликав неприємне відчуття. Кострубаті літери, помилки, дешевий рожевий папір.

Це Попередження Вам,

Я не називаю Імен, але Дехто підлизується до вашої тітоньки, і якщо ви не будите обачні, то Лишетеся з Нічим. Дівчата дуже Хитрі, а Старі Леді Розмякають коли Молоді підлизуються і Примилюються до них. По-моєму вам краще приїхати сюди й на Власні очі побачити що тут Коїться не добре, що вас і Молодого Джентльмена збираються обдерти до нитки — а Вона Дуже Хитра і Стара Леді може тигнути будь якої миті.

Доброзичливець

Коли двері відчинилися, Еліно́р ще розглядала лист, насупивши тоненькі брови від огиди. Покоївка оголосила: «Містер Велман», й увійшов Родді.

Родді! Щоразу, коли Еліно́р бачила його, вона відчувала легке запаморочення, радісний трепет — почуття, які мусила ховати за беземоційним виразом обличчя. Адже було цілком очевидно, що Родді, хоч він і любив її, не відчував до неї того, що вона відчувала до нього. Еліно́р варто було лише поглянути на нього, як її серце стискалося мало не до болю. Абсурдно, що чоловік — цілком звичайний молодий чоловік — так впливає на неї! Що від його погляду йде обертом світ, що від його голосу хочеться — трішечки — плакати... Але ж кохання має дарувати радість, а не завдавати болю своєю силою...

Зрозуміло одне: треба дуже, дуже постаратися поводитися невимушено-байдуже. Чоловікам не до вподоби, коли за ними сліпма упадають. Родді це точно не подобається.

— Привіт, Родді! — недбало промовила вона.

— Привіт, люба. Ти маєш дуже засмучений вигляд. Це рахунок? — Еліно́р похитала головою. — А я подумав, що рахунок. Як-не-як, середина літа — пора, коли танцюють феї і підстрибом приходять несплачені рахунки!

— Гірше, — сказала Еліно́р. — Це аноні́мний лист... гідота.
Родді здивувався брови. Його грайливий вираз обличчя зів'яв.

— Ні! — з огидою вигукнув він.

— Гідота... — повторила Еліно́р, ступивши крок до свого столу. —
Гадаю, краще його порвати.

Вона могла б зробити це — і майже зробила, — бо Родді й аноні́мні листи були зі світів, які не мали перетинатися. Вона могла б викинути його і з дому, і з думки. І Родді не намагався б її зупинити. Його чутливість була значно сильніша за цікавість. Але, скорившись раптовому імпульсу, Еліно́р учинила інакше.

— А втім, може, ти спершу прочитаєш його. А потім ми його спалимо, — сказала вона. — Там ідеться про тітку Лору.

Родді знову здивовано звів брови.

— Тітку Лору?

Він узяв лист, прочитав його, скривився і віддавав назад.

— Так, — промовив він. — Його точно треба спалити! Це ж треба таке втнути!

— Думаєш, це хтось зі слуг? — спитала Еліно́р.

— Найімовірніше. — Він завагався. — Цікаво, хто... хто ця людина, про яку вони згадують?

— Гадаю, це Мері Джеррард, — задумливо сказала Еліно́р.

Родді насупився, намагаючись згадати її.

— Мері Джеррард? Хто вона?

— Донька тих людей, що жили в сторожці. Ти, мабуть, пам'ятаєш її ще дитиною. Тітка Лора завжди любила цю дівчинку, цікавилася нею. Вона платила за її навчання в школі й різні додаткові заняття, як-от уроки гри на фортепіано, французької тощо.

— А-а, так, пригадую її, — сказав Родді. — Худорляве дівча, самі руки й ноги і копа скуйовдженого білявого волосся.

Еліно́р кивнула.

— Так, ти, мабуть, не бачив її ще з тих літніх канікул, коли мама й тато були за кордоном. Ти, звісно, не так часто бував у Гантербері, як я, та й вона останнім часом жила в Німеччині за програмою культурного обміну. Але в дитинстві ми кликали її до себе і гралися разом.

— А яка вона зараз? — запитав Родді.

— Вона стала дуже вродливою. Хороші манери й таке інше. Освічена; ти б нізащо не впізнав у ній доньку старого Джеррарда.

— Наче справжня леді, еге ж?

— Так. Мені здається, що через це їй не дуже затишно вдома. Річ у тім, що місіс Джеррард померла кілька років тому, а Мері не ладнає з батьком. Він глузує з її освіти і «благородних замашок».

— Люди й гадки не мають, якої шкоди може завдати «освіта»! Часто це жорстокість, а не доброта! — роздратовано промовив Родді.

— Напевно, вона багато часу проводить у маєтку... Як мені відомо, відколи в тітки Лори стався інсульт, Мері читає їй уголос.

— А чому їй не може читати медсестра? — поцікавився Родді.

— У медсестри О'Браєн такий акцент — хоч ножем ріж! — усміхнено відказала Еліно́р. — Не дивно, що тітка Лора віддає перевагу Мері.

Якусь хвилину-дві Родді нервово міряв кроками кімнату, а тоді сказав:

— Знаєш, Еліно́р, я вважаю, що нам таки варто з'їздити туди.

— Через це?.. — спитала Еліно́р, злегка скривившись від огиди.

— Ні, ні... аж ніяк. А, хай йому грець, треба бути чесним — *так!* Хоч би яким гидким був цей лист, у ньому *може* бути зерня правди. Старенька справді дуже хвора...

— Ти маєш рацію, Родді.

Він із чарівною усмішкою поглянув на неї — немов визнаючи недосконалість людської натури — і додав:

— ...А гроші таки *мають* значення... для мене і для тебе, Еліно́р.

— Авжеж, — одразу згодилася вона.

— Не те щоб я був корисливий, — серйозно промовив Родді. — Та, зрештою, тітка Лора сама не раз казала, що ми з тобою — її єдина родина. Ти її рідна племінниця, донька її брата, а я племінник її чоловіка. Вона завжди давала нам зрозуміти, що після її смерті всі статки дістануться комусь із нас або, найімовірніше, обом нам. І... це великі гроші, Еліно́р.

— Так, — задумливо промовила вона. — Напевно.

— Доглядати за Гантербері — це не жарт. — Родді на мить замовк. — Дядько Генрі, можна сказати, не бідував, коли зустрів тітку Лору. Вона була багатою спадкоємицею. Їй і твоєму батьку дістався чималенький спадок. Шкода, що він майже все програв на біржі.

Еліно́р зітхнула.

— Бідолашному батькові завжди бракувало ділового чуття. Перед смертю він дуже непокоївся через своє становище.

— Так, тітка Лора була значно розважливіша за нього. Коли вона вийшла заміж за дядька Генрі, вони придбали Гантербері, і вона якось сказала мені, що їй завжди надзвичайно щастило з інвестиціями. Майже ніщо не спало з ціни.

— Дядько Генрі заповів їй усе, що мав, чи не так?

Родді кивнув.

— Так. Шкода, що він так рано помер. І вона більше не вийшла заміж. Зберегла вірність. І завжди була дуже добра до нас. А до мене ставилась як до рідного племінника. Коли я був у скруті, вона допомагала мені; на щастя, таке траплялося не дуже часто!

— І для мене нічого не шкодувала, — з вдячністю додала Еліно́р.

Родді кивнув.

— Тітка Лора — молодчина, — виснував він. — Знаєш, Еліно́р, напевно, не навмисно, та ми з тобою живемо доволі марнотратно, зважаючи на наші справжні статки!

— Гадаю, ти маєш рацію... — журливо погодилась Еліно́р. — Все таке дороге — одяг, косметика, і різні дрібнички на кшталт кіно та коктейлів, і навіть грамофонні платівки!

— Люба, ти немов одна з польових лілей! Не працюєш, ані не прядеш!²

— Думаєш, треба? — запитала Еліно́р.

Родді похитав головою.

— Я люблю тебе таку, яка ти є: тендітна, стримана, іронічна. Я б не хотів, щоб ти стала надто серйозною. Я лише кажу, що, якби не тітка Лора, ти, мабуть, працювала б на якійсь ненависній роботі. Те саме стосується мене, — вів далі Родді. — Я-то маю сяку-таку роботу. Працювати в «Льюїса і Г'юма» не надто важко. Мене це влаштовує. Завдяки роботі я зберігаю самоповагу; але — зауваж — я не хвилююся про своє майбутнє, бо маю певні очікування від тітки Лори.

— Як нас послухати, то ми немов ті п'явки! — сказала Еліно́р.

— Дурниці! Нам просто давали зрозуміти, що одного дня ми станемо заможними — от і все. Звичайно, що цей факт впливає на нашу поведінку.

— Але тітка Лора ніколи не розповідала нам, хто саме отримає ці гроші, — замислено сказала Еліно́р.

— Це неважливо! — відрік Родді. — Найімовірніше, вона розділила їх між нами; але якщо це не так, якщо вона залишила все або більшість тобі, своїй єдиній кровній родичці, то я однаково отримаю свою частку, бо збираюсь одружитися з тобою. А якщо старенька вирішить, що більшість спадку має належати мені, як представнику роду Велманів, то й це не проблема, адже ти вийдеш заміж за мене.

Він ласкаво всміхнувся їй і додав:

— Нам пощастило, що ми кохаємо одне одного. Ти ж кохаєш мене, правда, Еліно́р?

— Так, — стримано, майже офіційно промовила вона.

— «Так»! — передражнив її Родді. — Ти чарівна, Еліно́р. А ця твоя манера — холодна, недоторканна — Принцеса Мрія³. Мабуть, за це я й покохав тебе.

Еліно́р перехопило подих.

— Справді? — запитала вона.

— Так. — Родді спохмурнів. — Деякі жінки такі... ох, навіть не знаю... такі закляті власниці... такі... по-собачому віддані... сентиментальність аж пре! Терпіти цього не можу. А з тобою я ніколи не знаю... ніколи не впевнений... ти будь-якої миті можеш стати холодною, відчуженою і сказати, що передумала виходити за мене, — цілком спокійно, от як щойно — навіть не моргнувши! Ти чарівне створіння, Еліно́р. Ти наче витвір мистецтва — така... така досконала! Знаєш, гадаю, у нас буде ідеальний шлюб, — вів далі він. — Ми кохаємо одне одного, але не надто сильно. Ми хороші друзі. У нас багато спільного. Ми знаємо одне про одного геть усе. У нас є всі переваги родинного зв'язку без недоліків кровного споріднення. Ти ніколи не набриднеш мені, адже ти така непередбачувана. Швидше я набридну тобі. Я ж бо звичайнісінький хлопчина...

Еліно́р похитала головою.

— Ти не набриднеш мені, Родді... ніколи, — заперечила вона.

— Серденько моє, — промовив Родді й поцілував її. — Думаю, тітка Лора чудово знає, які в нас стосунки, хоча ми ще не були в неї, відколи заручилися. Хороший привід навідатися до неї, чи не так?

— Так. Я цими днями думала...

— ...Що ми буваємо в неї не так часто, як могли б, — доказав за неї Родді. — Я теж про це думав. Коли в неї вперше стався інсульт, ми їздили туди мало не щовихідних. А зараз уже майже два місяці минуло, відколи ми були там востаннє.

— Якби вона покликала нас, ми б негайно приїхали, — зауважила Еліно́р.

— Так, звичайно. Ми, звісно, знаємо, що їй подобається медсестра О'Браєн і що за нею добре доглядають. Та все ж, мабуть, ми таки трохи розлінились. Я кажу це не через гроші, а чисто по-людськи.

— Я знаю, — кивнула Еліно́р.

— Отже, цей гидкий лист таки приніс певну користь! Ми поїдемо туди, щоб захистити наші інтереси і тому що любимо стареньку!

Він запалив сірник, узяв із рук Еліно́р лист і підпалив його.

— Цікаво, хто написав це? — промовив він. — Не те щоб це мало значення... але цей хтось був «на нашому боці», як ми казали в дитинстві. Можливо, нам зробили велику послугу. Мати Джима Партінгтона поїхала жити на Рів'єру. Там про неї піклувався вродливий молодий лікар-італієць. Урешті-решт вона до нестями закохалася в нього й лишила йому все до останнього пенні. Джим і його сестри намагалися оскаржити заповіт, але марно.

— До речі, тітці Лорі теж подобається новий лікар, який перейняв практику доктора Ренсома, але не аж так! — додала Еліно́р. — Хай там як, у цьому огидному листі йдеться про дівчину. Напевно, Мері.

— З'їздимо туди і все з'ясуємо... — промовив Родді.

Медсестра О'Браєн із шелестом попрямувала зі спальні місіс Велман у ванну кімнату. Озирнувшись, вона сказала:

— Піду поставлю чайник, сестро. Впевнена, вам не завадить чашечка чаю.

— Чашка чаю *ніколи* не завадить, дорогенька, — вдоволено відказала медсестра Гопкінс. — Я завжди кажу — немає нічого кращого, ніж чашка хорошого міцного чаю!

— У мене тут є все в цій шафці: чайник, чашки, цукор, — провадила сестра О'Браєн, наповнюючи чайник і запалюючи газову конфорку, — й Една двічі на день приносить мені свіже молоко. Не треба вічно кликати прислугу. І конфорка тут чудова — вода вмить закипає.

Сестра О'Браєн була високою рудоволосою жінкою років тридцяти зі сліпучо-білими зубами, веснянкуватим обличчям і чарівною усмішкою. Пацієнти любили її за веселу вдачу й бадьорість. Сестра Гопкінс, тямуща і спритна дільнична медсестра, яка щоранку приходила допомогти перестелити ліжко та причепурити опасисту стару леді, була натомість непримітною літньою жінкою.

— У цьому домі все зроблено на совість, — схвально зауважила вона.

— Еге ж, — кивнула інша. — Застарів де-не-де, без центрального опалення, зате є багато камінів і покоївки дуже послужливі дівчата. Місіс Бішоп добре пильнує їх.

— Ці нинішні покоївки, — додала сестра Гопкінс, — здебільшого самі не знають, чого хочуть. А поприбирати як слід не годні.

— От Мері Джеррард — хороша дівчина, — зауважила сестра О'Браєн. — Не знаю, що б місіс Велман робила без неї. Бачили, як вона щойно просила покликати її? Чарівне створіння, скажу я вам, і знає, як угодити їй.

— Мені шкода Мері, — сказала сестра Гопкінс. — Старий Джеррард робить усе, щоб дозолити їй.

— Жодного доброго слова від нього не почувеш... старий скнара, — вторувала їй сестра О'Браєн. — О, уже чайник посвистує. Заварю чай, щойно закипить.

Незабаром чай заварили й налили — гарячий і міцний. Жінки сиділи в кімнаті сестри О'Браєн, поруч зі спальнею місіс Велман.

— Містер Велман і міс Карлайл приїдять, — сказала сестра О'Браєн. — Сьогодні вранці прийшла телеграма.

— Он воно що, дорогенька, — промовила сестра Гопкінс. — А я помітила, що стара леді чимось схвильована. Давненько вони не приїздили, чи не так?

— Десь зо два місяці, а може, й більше. Містер Велман такий гарний молодий джентльмен. Тільки-от дуже гордовитий.

— Я нещодавно бачила фото міс Карлайл у «Татлері»⁴. Вона була з подругою на іподромі в Ньюмаркеті, — сказала сестра Гопкінс.

— Вона дуже відома у світському товаристві, еге ж? І завжди вбрана в такий гарний одяг. Як гадаєте, сестро, вона дійсно вродлива?

— Хтозна, як нинішні дівчата насправді виглядають під їхніми макіяжами! На мою думку, їй далеко до вроди Мері! — відказала

сестра Гопкінс.

Сестра О'Браєн підібгала губи і схилила голову набік.

— Мабуть, ваша правда. Проте в Мері немає *стилю*!

— По одезі стрічають... — повчально промовила сестра Гопкінс.

— Ще чаю, сестро?

— Дякую, сестро, залюбки.

Схилившись над паруючими філіжанками, жінки підсунулися трохи ближче одна до одної.

— Минулої ночі сталося дещо дивне, — сказала сестра О'Браєн. — О другій я, як завжди, зайшла в спальню місіс Велман, щоб зручно влаштувати бідолашку, а вона не спала. Мабуть, їй щось наснилося, бо, щойно я зайшла в кімнату, вона сказала: «Фото. Дай мені фото», а я відповіла: «Ну, звісно, місіс Велман. Та чи не краще почекати до ранку?» А вона сказала: «Ні, я хочу подивитися на нього зараз». Я спитала: «Гаразд, а де це фото? Ви маєте на увазі фото містера Родеріка, так?» А вона сказала: «Родеріка? Ні. *Льюїса*» — і силкувалася підвестись. Я підійшла, підняла її, а вона дістала ключі з маленької скриньки біля ліжка і сказала відімкнути другу шухляду високого комода, а там і справді лежало велике фото в срібній рамці. А на ньому такий гарний чоловік, і в куточку навскіс написано «*Льюїс*». Давнє, ясна річ. Мабуть, багато років тому зроблене. Я подала фото їй. Вона довго його тримала, дивилася на нього і шепотіла: «*Льюїс... Льюїс*». Потім зітхнула, віддала його мені і звеліла покласти назад. І, вірите чи ні, коли я обернулася, вона вже спала — солодко, немов дитя.

— Думаєте, то був її чоловік? — запитала сестра Гопкінс.

— Ні! Сьогодні вранці я, ніби до слова, спитала в місіс Бішоп ім'я покійного містера Велмана, і вона сказала, що його звали Генрі!

Жінки перезирнулися. Кінчик довгого носа сестри Гопкінс трішечки смикнувся від приємного хвилювання.

— *Льюїс... Льюїс*, — задумливо промовила вона. — Цікаво. Не пригадую, щоб тут когось так звали.

— Це ж, певно, було багато років тому, дороженька, — нагадала їй сестра О'Браєн.

— Так, авжеж, я ж тут лише два роки. Цікаво...

— *Дуже* гарний чоловік, — повторила сестра О'Браєн. — Схожий на офіцера кавалерії!

— Дуже цікаво, — сьорбнувши чаю, сказала сестра Гопкінс.
— Може, в юності вони були закохані, а жорстокий батько розлучив їх... — мрійливо промовила сестра О'Браєн.
— А може, він загинув на війні... — глибоко зітхнувши, сказала сестра Гопкінс.

Коли сестра Гопкінс, приємно збуджена чаєм і романтичними роздумами, нарешті покинула будинок, її наздогнала Мері Джеррард.

— Сестро, можна пройтися разом з вами?
— Звісно, можна, голубонько.
— Мені треба поговорити з вами, — ледве переводячи дух, промовила Мері. — Я так хвилююся через усе.

Літня жінка ласкаво поглянула на неї.

У свій двадцять один рік Мері Джеррард була чарівним створінням, що нагадувало дику троянду неземної краси: довга тендітна шия, блідо-золотаве волосся, що лежало м'якими природними хвилями на виточеній голівці, і ясні очі кольору небесної блакиті.

— У чому річ? — спитала сестра Гопкінс.
— Річ у тім, що час біжить, а я нічого не роблю!
— Ще встигнеш, — сухо відказала сестра Гопкінс.
— Але мене це так... так засмучує. Місіс Велман учинила надзвичайно великодушно, заплативши за таке дороге навчання. Тепер я відчуваю, що мені варто почати жити на власний заробіток. Мені треба здобути якусь професію.

Сестра Гопкінс співчутливо кивнула.

— Якщо я цього не зроблю, то все змарную. Я намагалася... намагалася пояснити місіс Велман, що я відчуваю, але... це важко... вона, здається, не розуміє мене. Постійно повторює, що в мене все попереду.

— Вона хвора, не забувай про це, — зауважила сестра Гопкінс.

Мері винувато почервоніла.

— О, я знаю. Мабуть, мені не варто було турбувати її. Але це не дає мені спокою... і батько так... так злиться через це! Без упину глузує з мене, мовляв, я корчу із себе білу кість! Але я справді не хочу дармувати!

— Я знаю, що не хочеш.

— Біда в тім, що фахова освіта майже завжди дорога. Тепер я непогано знаю німецьку і могла б якось скористатися цим. Проте насправді я хочу стати медсестрою. Мені подобається доглядати хворих.

— Для цього треба бути сильною, як коняка! — прозаїчно промовила сестра Гопкінс.

— Я сильна! І мені дійсно подобається піклуватися про хворих. Мамина сестра, та, що в Новій Зеландії, теж була медсестрою. Тож, як бачите, це в мене в крові.

— А як щодо масажу? — запропонувала сестра Гопкінс. — Або Норландського коледжу?⁵ Ти ж любиш дітей. З іншого боку, на масажі можна гарно заробляти.

— Це дорого, чи не так? — невпевнено сказала Мері. — Я сподівалася... проте це, звісно, дуже егоїстично з мого боку... вона вже й так багато для мене зробила.

— Ти маєш на увазі місіс Велман? Нісенітниці. На мою думку, вона зобов'язана допомогти тобі. Вона хоч і дала тобі шикарну освіту, та з неї мало пуття. А вчителькою не хочеш стати?

— Я недостатньо розумна для цього.

— Чи ж пак? Послухайся моєї поради, Мері, потерпи поки. Як я вже казала, на мою думку, місіс Велман зобов'язана допомогти тобі стати на ноги. І я не сумніваюся, що вона збирається це зробити. Правда в тому, що ти їй подобаєшся і вона не хоче втратити тебе.

Мері аж перехопило дух.

— Ви справді так вважаєте? — спитала вона.

— Анітрохи не сумніваюся! Вона нещасна стара леді, наполовину паралізована, майже безпорадна, ні розваг, ні компанії. Їй важливо мати поруч таку квітучу чарівну дівчину, як ти. Крім того, ти чудово ладнаєш із хворими.

— Якщо ви справді так вважаєте... це мене втішає, — тихо промовила Мері. — Я дуже, дуже люблю місіс Велман! Вона завжди така ласкава до мене. Я б задля неї *що завгодно* зробила!

— Найкраще, що ти можеш зробити, — це залишитися тут і перестати журитися майбутнім! — сухо відказала сестра Гопкінс. — Це ненадовго.

Мері перелякано поглянула на неї й запитала:

— Ви хочете сказати?..

Сестра Гопкінс кивнула.

— Вона чудово тримається, але це ненадовго. Буде другий інсульт, а потім і третій. Я на цьому зуби з'їла. Потерпи, голубонько.

Найкраще, що ти можеш зробити, — це всолодити останні дні старої леді. А твій час іще настане.

— Ви дуже люб'язні, — промовила Мері.

— Онде твій батько виходить зі сторожки — і, видно, не для того, щоб приємно провести час! — зауважила сестра Гопкінс.

Вони саме підійшли до великих залізних воріт. Згорблений старигань, болісно кульгаючи, спускався двома сходинками ганку.

— Доброго ранку, містере Джеррарде, — весело привіталася сестра Гопкінс.

— Ай! — роздратовано буркнув Ефраїм Джеррард.

— Чудова погода, — сказала сестра Гопкінс.

— Може, для вас. Тіки не для мене, — огризнувся старий Джеррард. — Кляте люмбаго замучило.

— Певно, це через дощі минулого тижня. А зараз погода тепла й суха, тож незабаром біль мине, — підбадьорливо промовила сестра Гопкінс. Її жвавий професійний тон, здавалося, ще дужче дратував старого.

— Сестри... сестри, всі ви однакові, — сердито відрік старий. — Тішиться чужій біді. Вам на все начхати! Он і Мері торочить, що буде медсестрою. Я ж бо думав, вона вибере щось краще, з її французькою, німецькою, фортепіано та іншими витребеньками, яких набралася в тій благородній школі й по закордонах.

— Професія медсестри мене цілком влаштує! — відрізала Мері.

— Аякже! А ще краще нічого нічого не робити, еге ж? Ходити як пава — пихата, манірна й ледаща. Байдикувати — от що тобі, доцю, до вподоби!

— Це неправда, тату, — заперечила Мері. Її очі налилися слізьми. — Як ви можете таке казати!

Сестра Гопкінс втрутилася в розмову, суворо і водночас жартівливо зауваживши:

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ